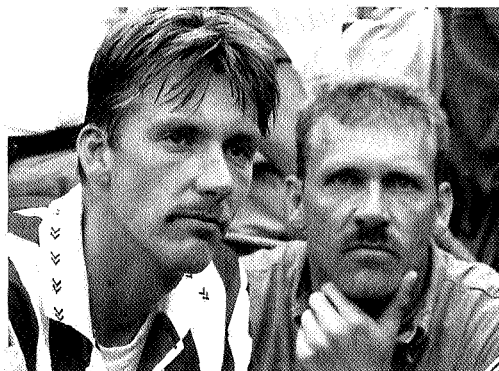

De PC 1996 een anti-climax

Kaatsen hoort bij de cultuurhistorie van Friesland. En zeker de PC in Franeker, die bol staat van de tradities en niet vergeven is van commerciële belangen en schandalen. Een korte impressie van de correspondent van de Volkskrant voor Noord-Nederland.

Een blijpschrijver had het natuurlijk heel anders gedaan. Die had de latere winnaars van de 143ste PC - Johan Okkinga, Sake Porte en Pieter Tienstra - al in de eerste omloop van de lijst afgevoerd; ten prooi gevallen aan de laatste stuip-trekkings van publiekslieveling Johannes van Dijk in de Franeker Arena, waarin het aloude Sjakelân vanwege de perfecte grasmat voor één keer was omgedoopt. Die had ook een ander scenario geschreven voor de 'broedermoord' die zich onder strenge blikken van de Griekse goden Pallas, Athene, Apollo en Demeter, afspeelde tussen Johan en Gerben Okkinga in de halve finale. Gerben, de oudste van de beide zonen van de vroegere kaatskoning Gerrit Okkinga, zou met zijn maten André Kuipers en Tunno Schurer hebben gewonnen en uiteindelijk tot koning van de partij zijn uitgeroepen. Okkinga de Jongere's beurt, zo zou de scenarist gedacht hebben, komt nog wel. Het zou de kroon op de carrière zijn geweest van een van de meest formidabele kaatsers van het afgelopen decennium. Gerben Okkinga, die aan het einde van dit seizoen de kaatswant aan de wilgen hangt, is zowel een opslager als een uitslager van topniveau en heeft zich daarmee gevoegd in het selecte rijtje van echte allrounders in de kaatsport. Maar niet in dat van PC-winnaars. En voor de ware liefhebbers van 'de moeder der balspelen' is dat net zo moeilijk te verkroppen als het feit dat Johannes Brandsma nooit tot koning van de PC werd gekroond. Maar de Friese Shakespeare was op de vijfde woensdag van juli meer in de stemming voor een tragedie als Hamlet dan voor een komedie als Midzomer-

nachtsdroom. De tweevoudige PC-winnaar Johannes van Dijk ging tamelijk roemloos met 3-5, 2-6 ten onder, alvorens zijn onmiddellijke afscheid van de kaatsvelden luister werd bijgezet door een staande ovatie van de tienduizend toeschouwers en een 'natte' receptie van zijn vele fans. Ook voor Gerben waren de druiven zuur. Als hij de PC ooit heeft kunnen winnen dan is het in 1996 geweest. De latere winnaars werden overklast tot de stand 5-3 in het voordeel van Okkinga de Oudere. Hij had het gerenommeerde 'perk' Porte-Tienstra bestookt met onverwerkbare opslagballen en leek met het degelijke perk Kuipers-Schurer regelrecht op de felbegeerde zege af te sterven. Tot Schurer, juist hij, de meest succesvolle PC-kaatser van de laatste jaren, ging 'poedelen' zoals dat in het kaatsjargon heet. Degene die deze mentale 'dip' bij de tegenstander het best aanvoelde was Johan Okkinga. Hij bleef ijzig kalm en gaf de partij de emotionele wending die zijn broer voor altijd als een mentale last met zich zal blijven meedragen. Het welhaast oudtestamentaire drama kreeg voor Gerben vooral gestalte in het laatste 'eerst' (game), waarin geen punt meer werd behaald: 5-5, 0-6. Johan legde in die fase de basis voor zijn eerste koningschap van de PC, dat na de walk-over in de finale van de 'partuur' van Simon Minnesma, Durk van der Meer en Arie den Breejen (5-1, 6-0) onomstreden was. En passant verlost hij zichzelf van een obsessie en Franeker van de hardnekkige fabel dat 'de Okkinga's de PC niet kunnen winnen'. Van de legendarische Harlinger oud-koning Hotze

Wio Joustra

Ingehouden vreugde en verdrongen verdriet: Johan (links) en Gerben Okkinga vlak voor de prijsuitreiking, foto Studio De Pólle

Schuil kreeg Gerben Okkinga nog een welgemeend advies. 'It hat him net oan him lein. It wie in waerdich ôfskied. Ik hoopje dat er dat sjen kin.' Het had er na afloop in ieder geval alle schijn van. Gerben was de eerste die Johan geluk wenste, een gebaar dat weinig ruimte liet voor de bijbelse parallel met Kaïn en Abel. 'Der kin mar ien winne, dat is it rottige', was het rationele commentaar van de man die jammer genoeg slechts als troonpretendent de kaatshistorie ingaat.

De jaargang 1996 van de PC eindigde derhalve in een anti-climax. Maar de magie van deze kaatsdag blijft. Het is voor deelnemers en toeschouwers een ritueel dat al anderhalve eeuw standhoudt, ongetwijfeld mede vanwege de behoefte van de (klei) Friezen zich als gemeenschap te manifesteren. De voorzitter van de Permanente Commissie (juist, dat is de betekenis van PC), Jan van der Mei, meent dan ook dat de eendaagse strijd op het terrein waar ooit in het 'Friese Athene' het Sternse Slot stond, z'n gelijke niet kent. 'Een dag die bol staat van de tradities, die iets religieus en gelijk iets mystieks met zich meedraagt. De wedstrijd hoort ook niet thuis in het rijtje van EK-voetbal, Wimbledon of Olympische Spelen. Want de PC is niet vergeven van commerciële belangen, doping- of bobo-schandalen.' Een unieke happening, de PC, en dat mag de komende anderhalve eeuw wel zo blijven. ☺